

a királyi udvarban, ahol megkülönböztetett tisztelettel fogadták Dorottyát, s bár nem politizált, több tanácskozássra is meghívták. II. Lajos nagyrabecsülését semmi nem példázza jobban, mint hogy címeradó oklevelet bocsátott ki részére, amelyben a Kanizsai-címert egyesíthette első férje, Geréb címerével. Ezen az oklevélen írja a király 1519. június 25-én, Budán: „...megindítatva atól a nagy szerénységtől és áhítatosságtól, őszinteségtől, hűségtől, vallássságtól, s a legszebb erények nagy számától, amikkel Kanizsai Dorottyia tündöklik, s amik őt a női nem ékességét illetően a letűnt idők nagy alakjaival is összehasonlíthatóvá teszik...” Mivel ekkoriban csak férfiakat illetett meg a saját címer, ez a kegymerőben szokatlannak minősült, és komoly elismerést jelentett.

„SZERELMES ORSIKÁM” NAGYNÉNJE

Dorottyia élete végét Siklósról Sárvarra költözve töltötte, ahol testvére, az 1524-ben elhunyt *ifjabb Kanizsai László* két árván maradt gyermekét nevelte. *Ferencet* és *Orsolyát* a legnagyobb gonddal és szeretettel óvta, oktatta. A lány, aki később *Nádasdy Tamás* nádor házastársa lett, a 16. század másik híres asszonyává vált – nyilván ebben közrejátszott nagynénjének lelkisége, műveltsége, éleslátása. Ő volt az a „szerelmes Orsikám”, akit leveleiben szólított így a férje, ránc maradt levelezésük intim bepillantást nyújt kapcsolatukba, évődésük, kérdéseik, válaszaik érdekes korrajzot adnak. De tudjuk azt is, hogy a főurak asszonyai között komoly versengés folyt abban, ki tud szebb és minél korábban érő gyümölcsöt, zöldséget küldeni a királyi udvarba. Gyakran nyerte a hölgyek csatáját a sárvári *Nádasdy*-birtok úrnője, *Orsolya*, aki a kertészkedésben is jó tanítványnak bizonyult.

Kanizsai Dorottyát a források utoljára 1532-ben említik, de ahogy születésének, úgy halának körülményei is ismeretlenek.

Szigeti Hajni

A cikk készítéséhez nyújtott segítséget köszönöm a siklósi vár munkatársainak, *Barthos György* történész, *művészettörténésznek* és *Magyar Lilla Diána* tárlatvezetőnek.

Ma mit vegyek fel?

A siklósi várban elkészítették Dorottyia ruhájának egy lehetséges változatát. A Burgundia és Itália hatásait hordozó öltözet része a fejdísz – virágdíszekkel és folyami gyöngyökkel. Alatta apróbb gyöngyökkel rátétezett, aranszállal átszőtt zsinórháló tartja össze a kor szokásainak megfelelően kontyba rendezett haját. A növénymintás brokát felsőruha alatt darázsolt, gyöngyös nyakú, rendkívül finom, bő lenvászon ing található.

A derék vonalát követő ruha hátul fűzött zsinórozással záródik, szoknyarésze itáliai festett hernyóselyem bársony. A ruhaujjak puffos-hasított stílusúak, és egészen az ujjakig fedik a kézfejet. A lábakat elfedő szoknyarész alá fehér selyem alsószoknya került. A lábbeli hasított „medvetalpú” bőrsaru, amely alá térdig érő vászonharisnyát vettek.

(KÉSZÍTETTE: EKONI)

Kanizsai Dorottyának saját címere lehetett

Dorottyia rózsái

Hogy a legenda egy valós rózsakertről vagy egy imafülkéről szól, nem tudjuk biztosan. Tény, hogy a növények iránti szeretete miatt elképzelhető, hogy Dorottyia csodás rózsakeretet alakított ki Siklóson. De az is, hogy a helyi hagyomány inkább arra – a Magyarországon egyedülálló módon megmaradt – a várkápolna déli falában lévő, lapos dongaboltozattal fedett fülkére utal, amelynek falfestése a rózsafüzér-imádság, a rosarium titkait ábrázolhatta.

